Skolinspektionen

Beslut
2014-05-23
Dnr 43-2013:6113

Kungsbacka kommun

Rektorn vid Beda Hallbergs gymnasium

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Beda Hallbergs gymnasium i Kungsbacka kommun

Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg, Besöksadress Kungsgatan 20
Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 04
www.skolinspektionen.se

Tillsyn i Beda Hallbergs gymnasium

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kungsbacka kommun under Skolinspektionen genomför tillsyn i Kungsbacka kommun under 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Beda Hallbergs gymnasium besöktes den 22 och 23 april 2014. Verksamheten vid skolenheten leds av en rektor. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Fakta om skolenheten

Beda Hallbergs gymnasium är en av tre kommunala gymnasieskolor i Kungsbacka kommun.

Verksamheten vid skolan startade läsåret 2013/14 och omfattar utbildningen samhällsvetenskapsprogrammet med inriktningen beteendevetenskap. Skolenheten har vid tillsynsbesöket 55 elever, varav 54 elever vid samhällsvetenskapsprogrammet och en (1) elev i introduktionsprogram (preparandutbildning). De flesta eleverna är folkbokförda i Kungsbacka kommun, men det finns också elever från närliggande kommuner eftersom Kungsbacka kommun ingår i Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), där elever fritt kan söka gymnasieskolor i regionen.

Kunskapsresultat

Beda Hallbergs gymnasium är inne på sitt första verksamhetsår och har ännu inte elever som slutfört årskurs 3. Det finns därför inte någon officiell statistik att tillgå som visar resultatmått för elever som slutfört sina studier vid den här skolan.

Skolans redovisade uppgifter om resultat vid nationella kursprov läsåret 2013/14 visar att sex elever genomförde provet i engelska 6. Av dessa fick en elev provbetyget B, en elev betyget C, tre elever betyget D och en elev provbetyget E. Det vill säga samtliga elever som genomförde provet uppnådde minst godkänt betyg (E). Skolan har också redovisat uppgifter om satta kursbetyg samma läsår. Sammanställningen visar en spridning av betyg. Av totalt 60 satta kursbetyg fick 8 elever betyget A/MVG (högsta betyg) och 5 elever betyget F/IG, dvs. nådde inte lägst godkänt betyg.

Helhetsbedömning

Beda Hallbergs gymnasium är vid tillsynstillfället inne i sitt första verksamhetsår. Det finns inga elever som slutfört sin utbildning efter tre år vid den här skolan, vilket betyder att det inte finns resultatmått för avgångselever att tillgå.

Tillsynen visar inte annat än att Beda Hallbergs gymnasium i de allra flesta avseenden är en väl fungerande verksamhet. Tillsynen visar således bland annat att skolan regelbundet arbetar med att följa upp och analysera verksamheten i avsikt att identifiera förbättringsområden. Tillsynen visar också att skolan medvetet arbetar för att undervisningen ska utgå från den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Eleverna har stora möjligheter att påverka det egna lärandet och har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Verksamheten organiseras och undervisningen schemaläggs så att eleverna ges möjligheter till stöd i sin utveckling mot målen för utbildningen. Ändå visar sammanställningar av betygsresultat för avslutade kurser att det finns enstaka elever vid skolan som inte lägst nått godkänt betyg.

Det finns på skolan några elever i behov av särskilt stöd och för dessa brister det i skolans arbete med att utarbeta åtgärdsprogram. Det är fortsättningsvis viktigt att skolans åtgärdsprogram med tillhörande utredningar tydligt och konkret visar och utgår från elevens behov av sådant stöd.

Avslutningsvis måste rektorn säkerställa att lärarna använder sig av nationella prov som stöd för betygssättningen. De nationella kursproven har två syften, dels att stödja en likvärdig och rättvis bedömning och betygssättning, dels att ge underlag för en analys av i vilken utsträckning kunskapskraven uppfylls på skolnivå, på huvudmannanivå och på nationell nivå. För att dessa syften ska uppnås krävs att proven kan genomföras på ett likvärdigt sätt över landet.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid sin tillsyn samt de ingripanden som Skolinspektionen funnit befogade med anledning av de konstaterade bristerna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 26 augusti 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Rektorn ska se till att lärarna använder nationella kursprov som stöd för betygssättningen.

Motivering

I gymnasieskolan ska lärarna, enligt gymnasieförordningen, använda sig av nationella kursprov inför betygssättningen ibland annat den inledande kursen i de gymnasiegemensamma ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik. Detta innebär bland annat att lärarna ska se till att de elever som studerar den aktuella kursen också genomför det nationella provet. Om det finns särskilda skäl får rektorn besluta om senare datum för provens genomförande än vad som anges i gymnasieförordningen. En senareläggning av provens genomförande ska gälla hela skolenheten. Rektorn ska dokumentera skälen för senareläggning.

Enligt Skolverkets allmänna råd om bedömning och betygssättning i gymnasieskolan ska rektorn, så långt det är möjligt, planera utläggningen av kurser så att de nationella proven kan genomföras under den senare delen av respektive kurs.

Vid Beda Hallbergs gymnasium finns det exempel på att nationella kursprov genomförs vid senare datum än vad som anges i bestämmelserna för genomförande av sådana kursprov.

Enligt rektorn är skolans organisering och schemaläggning av undervisningen för så kallade flex-elever skälet till att nationella prov senarelagts. Kurserna studeras på kortare tid och schemaläggs så att datum för genomförande av nationella kursprov i exempelvis svenska och matematik inte ryms inom undervisningstiden för kursen.

Enligt rektorn och lärare finns det elever som genomfört nationella kursprov i anslutning till kursens slut men senare än det datum som anges i gymnasieförordningen. Skolans rektor berättar att beslut tagits om senare datum för provens genomförande för ett antal flex-elever. Särskilt skäl för detta är, enligt rektorn, att kursen schemalagts så att datum för nationella det kursprovet inte rymts inom kurstiden.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i hur lärare använder sig av nationella kursprov inför betygssättningen. Det finns elever som fått göra sådana kursprov senarelagt. Lärarna ska använda sig nationella prov inför betygssättningen och en senareläggning av provens genomförande ska gälla hela skolenheten. Skäl för senareläggning av kursprov kan inte anses vara skolans organisering och schemaläggning av undervisningen för enskilda elever. Detta medför att lärarna inte använder nationella kursprov som stöd för betygssättningen. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

8 kap. 3 § gymnasieförordningen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun en anmärkning.

Kungsbacka kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 26 augusti 2014.

Särskilt stöd

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektorn ser inte till att åtgärdsprogram utarbetas där det anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen har tagit del av tre skriftliga utredningar av beslutade åtgärdsprogram innevarande läsår. I två av dessa är det oklart vilka behov av särskilt stöd eleven har. I utredningen anges däremot hur elevens problem yttrar sig och vilka förutsättningar skolan ska skapa för att eleven ska nå kunskapskraven i angivna kurser.

När elevens behov av särskilt stöd inte utreds så att behoven tydligt och konkret framgår innan åtgärdsprogram utarbetas, blir det svårt för skolan att utarbeta sådana program i enlighet med skollagens krav och som även utgör ett verktyg för planeringen av arbetet med särskilt stöd. De tre åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av är exempel på detta. Liksom i utredningen beskrivs hur elevens svårigheter i skolan yttrar sig medan elevens behov av särskilt stöd inte framgår. Exempel på detta är att XX har "stora svårigheter att komma igång och att komma till skolan". Ett annat exempel är att NN "har en fallenhet för praktiskt arbete, t.ex. inom servering där NN utvecklat denna förmåga extra. Idag är teoretiska studier på Beda Hallberg av olika orsaker inte möjliga

mer än i ringa omfattning varför det är viktigt att hitta sysselsättning och motivationshöjande aktiviteter, fortfarande med studiefokus".

Dessutom beskrivs inte alltid de åtgärder skolan avser att vidta tydligt och konkret med utgångspunkt i elevens behov, utan mer översiktligt. Exempel på detta är att skolan för eleven XX "initierar och ombesörjer att resursperson på 50 procent anställs från någon gång i februari" och att eleven NN ska göra "praktik på Elektronen måndag, tisdag och onsdag".

När de åtgärder skolan avser att vidta inte anges tydligt och konkret samt tydligt och konkret kopplas till elevens behov av särskilt stöd blir det svårt att följa upp och utvärdera åtgärderna. Inte heller relaterar programmen alltid till läroplanens och kursplanernas kunskapskrav eller mål.

Av utredningen framgår sammanfattningsvis att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Skolinspektionen bedömer dock bristerna som mindre allvarliga eftersom det i de här fallen handlar om brister i skolans dokumentation. Intervjuer med representanter för elevhälsan och rektorn samt dokumentstudier (utredningar) visar att elevhälsan är delaktiga i utredningar av elevers behov av särskilt stöd. Det finns en tydlig arbetsgång för att uppmärksamma, utreda och besluta om särskilt stöd för elever som är i behov av särskilt stöd. Dessutom visar tillsynen ett antal exempel på hur skolan organiserat verksamheten och undervisningen för att ge stöd och stimulans till alla elever så att dessa utvecklas så långt som möjligt. Rektorn, elevhälsan, lärare och elever berättar exempelvis om hur specialpedagogen arbetar med enskilda elever som har eller haft svårigheter i sin skolgång för att kartlägga elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Detta för att skolan ska kunna anpassa schemaläggning och lärarna anpassa undervisningen så att särskilt stöd inte ska behövas för den enskilde eleven.

Författning

3 kap. 8-9 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit avdelningsjurist Johan Kylenfelt och utredare Mona Ericsson.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Beslutsfattare

Thomas Nilsson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.